

Laborista Esperantisto

15DE JAARGANG No. 4 — 6 APRIL 1946
OPLAAG 4000 EXEMPLAREN PER MAAND
ABONNEMENT ƒ2.25 PER JAAR. LOSSE NUMMERS ƒ0.20. VOOR LEDEN GRATIS

Adres Redactie, Administratie en Secretariaat van de Federatie van Arbeidsers-Esperantisten: Postbus 8002, Amsterdam-West
Postgiro Amsterdam 111278

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN

IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

ESPERANTO NA DE OORLOG

In de gedachtenwisseling over de betekenis van Esperanto is vaak de vraag aan de orde geweest of niet een levende taal voor het internationale verkeer zou kunnen worden wat vroeger Latijn voor de geleerde wereld was, en wat Esperanto algemeen bedoelt te zijn. Daarbij dachten velen in het bijzonder aan het Engels, een, behalve wat de uitspraak betreft, betrekkelijk eenvoudige en over de wereld zeer verbreide taal.
Een ogenblik heb ik gemeend, dat in de tweede wereldoorlog de kansen hiervoor belangrijk vergroot waren. Het Duitsland is internationaal vrijwel uitgeschakeld, de Franse taal is sterk teruggedrongen. De Angelsaksische landen omvatten reeds op zichzelf een groot gedeelte van de wereld en de strijd door Amerika en Groot-Brittannië in alle werelddelen gevoerd, heeft de verspreiding van het Engels als verbindingsmiddel sterk bevorderd. Zou Engels niet een kans maken algemeen naast de landstaal te worden aanvaard? Het is echter wel spoedig duidelijk geworden, dat daarop niet moet worden gerekend. Ik zwijg nog van het toenemende zelfbewustzijn in Zuid-Amerika en van de wijzigingen in de verhoudingen in het Verre Oosten. Reeds in Europa ziet men zich een ontwikkeling aftekenen, die een wereldhulptaal, welke niet tevens is een nationale taal, dringender nodig maakt dan tevoren. Onlangs ontving ik uit Tsjechoslowakije een interessante brief daarover. De schrijver wijst op het gevaar, dat men in Europa elkaar nog veel minder dan tevoren zal gaan verstaan. Vóór de oorlog, zo constateert hij, was voor vele Europese volken Duits de taal, waarin zij nog het best met elkander konden spreken en corresponderen. De opmerking is juist. Enerzijds de Scandinavische landen en Nederland, anderzijds landen als Polen, Tsjechoslowakije, Hongarije en de Balkanlanden, gebruikten niet alleen in het verkeer met Duitsland, maar ook onderling en op internationale congressen, vaak de Duitse taal. Duitsland wordt nu zozeer als de vijand gevoeld, dat men zijn taal afwijst. Maar terwijl nu in het Westen Engels sterk naar voren komt, zal in de meer Oostelijk gelegen landen, vooral bij de Slavische volken, Russisch waarschijnlijk de verbindingstaal worden. Deze ontwikkeling zal de scheidingslijn tussen Oost en West, die door politiek factoren getrokken dreigt te worden, zeer kun-

Minister W. DREES
Ere-voorzitter van ons 27ste congres

ESPERANTO POST LA MILITO

Interŝanĝante opiniojn pri la signifo de Esperanto, oni ofte metis la demandon, ĉu viva lingvo povus fariĝi por la internacia trafiko tio, kio iam la latina estis por la sciencularo, kaj kio Esperanto celas esti ĝenerale. Ĉe tio multaj pensis speciale pri la angla lingvo, kiu, escepte koncerne prononcon, estas relative simpla kaj tutmonde disvastigita.
Iamomente mi ekopiniis, ke dum la dua mondmilito la ŝanco por tio grave grandiĝis. La germana lingvo estas internacie sufiĉe eliminita, la franca forte repuŝita. La anglosaksaj landoj ampleksas jam per si mem grandan parton de la mondo; kaj la batalado, kiun Usono kaj Britio ĉiukontinente aranĝis, forte progresigis la anglan lingvon kiel interkomprenilon. Ĉu la angla eble kreus ŝancon esti ĝenerale akceptata flanke de la naciaj lingvoj?
Sed jam baldaŭ evidentiĝis, ke pri tio oni ne kalkulu. Mi ne parolu pri la kreskanta sinkonscio en Sud-Ameriko kaj pri la ŝanĝitaj interrilatoj en malproksima Oriento. Jam en Eŭropo oni vidas konturiĝantan evoluon, kiu faras pli urĝa la bezonon pri tia helplingvo, kia ne estas samtempe lingvo nacia. Pri tio mi ricevis antaŭ nelonge interesan leteron el Ĉeĥoslovakio. La skribinto montras la danĝeron, ke oni en Eŭropo ankoraŭ multe malpli interkomprenos ol antaŭe. Antaŭ la milito, tiel li konstatas, por multaj eŭropaj popoloj la germana estis la lingvo, en kiu ili plej kontentiĝe povas interparoli kaj korespondi. La rimarkigo estis prava. Unuflanke la skandinaviaj landoj kaj Nederlando, aliaflanke landoj kiel Polio, Ĉeĥoslovakio, Hungario kaj la landoj balkanaj, uzadis la lingvon germanan ne nur dum rilatoj kun Germanio, sed ankaŭ inter si mem kaj dum internaciaj kongresoj. Sed nun oni tiom forte sentas Germanion kiel malamikon, ke oni rifuzas ĝian lingvon. Sed dum kiam nun en Okcidento la angla lingvo forte reliefiĝas, en la pli oriente situantaj landoj, precipe ĉe la slavaj popoloj, la rusa eble fariĝos la lingvo interpopola. La apartigan linion inter Oriento kaj Okcidento, kiun politikaj faktoroj timeble kreos, forte povos pliakrigi tiun ĉi evoluon, pro tio, ke multe malpli ol antaŭe oni povos sin reciproke ekkompreni.
Klare ja estas, ke la pozicio, kiun Rusio ekokupis, faras tre neverŝajna la supozon, ke ĝi kontentiĝus pri akcepto

nen verscherpen, doordat men elkaar nog veel minder kan leren kennen dan tevoren.
Dat de positie, die Rusland is gaan innemen, het onwaarschijnlijk maakt, dat het zich er naar zou willen schikken Engels als verkeerstaal te aanvaarden, is trouwens duidelijk. Maar duidelijk is het ook, dat volkeren, die in vele opzichten toch op elkaar zijn aangewezen, zowel met het oog op de noodzakelijke economische verbindingen, als terwille van samenwerking voor vrede en veiligheid, elkaar moeten kunnen verstaan in de letterlijke zin, wil er een goede kans zijn, dat zij elkaar verstaan in meer overdrachtelijke betekenis.
De Tjsechoslowaakse briefschrijver, waarvan ik gewaagde, dringt er daarom op aan, dat om te beginnen de Europese staten in onderling overleg zullen besluiten Esperanto als leervak op de scholen op te nemen. Deze gedachte is niet nieuw. Zij is echter dringerder geworden dan zij ooit was. Zelfs tussen de leiders der wereld is de taal in het persoonlijk contact nog vaak een belemmering. Ons gaat het echter niet alleen om begrip tussen de leiders, maar om begrip tussen de volkeren en om de mogelijkheid van een intens internationaal verkeer. Er is dan ook alle grond voor de Esperantisten, zeer in het bijzonder ook voor de Federatie van Arbeiders-Esperantisten, om de actie met frisch, nieuw élan te voeren.

W. Drees

de la angla kiel lingvo internacia. Sed klare estas ankaŭ, ke nacioj, kiuj multrilate tamen interdependas, same koncerne la necesajn ekonomiajn interrilatojn, kiel pro interlaboro por paco kaj sekureco devas versence interkompreni, por ke ekzistu ŝanco, ke ili interkomprenu en senco pli metafora.
La ĉeĥoslovaka leterinto, kiun mi aludis, insistis tiucele, ke por komenci la eŭropaj ŝtatoj interkonsente decidu enkonduki Esperanton kiel instrufakon en la lernejojn. Tiu ĉi penso ne estas nova. Ĝi iĝis tamen pli urĝa ol iam antaŭe. Eĉ inter la gvidantoj de la mondo la lingvo estas ofte baro en ilia persona kontakto. Por ni tamen valoras ne nur interkompreno inter la gvidantoj, sed precipe interkompreno interpopola, kaj krome intensa rilatado inter la nacioj. Ekzistas do sufiĉaj motivoj por la esperantistoj, tre speciale ankaŭ por la Federacio de Laboristaj Esperantistoj, por daŭrigi sian agadon kun freŝa, nova fervoro.

*

(La aŭtoro de ĉi tiu artikolo, mia ano ministro W. Drees, ludis jam antaŭ la milito gravan rolon en la laborista movado; dum la milito li partoprenis kiel gvidanto en la subtera rezista movado, kaj kiam Nederlando liberiĝis, li estis unu el la du formantoj de la ministraro.
De nia 27a kongreso li nun akceptis la honorprezidantecon. (Red.)

INGEZONDEN.

Pri nia nomo

Mi legis en L.E. de la 6a de februaro '46, ke la regularkomitato proponis ne ŝanĝi la vorton „laboristaj" en la nomo de nia organizo. Mi bedaŭras tion, ĉar tio ne estas racia propono. La malfacileco de la problemo devenas de ĝia diversflankeco. La opinioj ne nur baziĝas sur la racio, sed grandparte sur la laborista sentimento. Oni ofte bezonas eĉ la scion de psikologiaj leĝoj por klarigi la preferon por la vorto „laboristaj" en la nomo de socialista organizo.
Iu kiu deziras, ke nomo esprimas le esencon de la nomatajo ne estas kontenta pri la konservata vorto. Nia organizo ja ne estas esence laborista (tio estas politike neŭtrala, sed konsistanta el anoj kun la profesia stato de manlaboristoj) sed ĝi estas esence **socialista**, ĉar nia celado estas uzigi Esperanton en la batalo por socialismo, la nuraj kialo kaj praviĝo de nia aparta ekzistado kiel Esperanto-organizo.
Neŭtralemuloj prave opinias trovi spiritan subtenon en nia nomo por siaj klopodoj neŭtraligi nian organizon.
La nuraj raciaj argumentoj, kiujn mi renkontis, por konservi la vorton „laboristaj" estas en la celado, ke la supereco de laboristoj estu sekura. Oni opinias, ke precipe ili havas la ĝustan komprenon pri socialismo. La intelektuloj estus burĝmensaj kaj povus ŝanĝi la karakteron de la organizo.
La tiel pensantaj kamaradoj forgesas, ke nek la sindikalistoj, nek la komunistoj, nek la anoj de la iama O.S.P. bezonas la vorton „laboristaj" por esti fidataj socialistoj. Male, ili opinias prave, ke ne nur laboristoj, sed ĉiuj anoj de la proletaro devas partopreni la batalon por socialismo kaj tial intence ne uzis vorton, kiu ekskluzivas parton de ĝi. La kamaradoj, ŝatantaj la vorton „laboristaj" ankaŭ forgesas, ke la Hitler-partio nomis sin „laborista" kaj ke la laboristaro tute ne povis influi ĝin. La vorto do efektive ne garantias superecon de la laboristoj. La vorto ankaŭ ne bone influas nian propagandon. Se ni volas varbi socialistajn teknikistojn, oficistojn, instruistojn kaj similajn intelektulojn, ni devas honeste diri, ke ili ne estas bonvenaj en niaj vicoj, ĉar ni ja estas laborista organizo, tial ĉar tio estas pli sekura. Oni ne diru, ke la vorto „laboristaj" havas pli vastan signifon, ĉar tio ekzistas nur en la imago de la ŝatantoj de la vorto. Direktoro de granda fabriko ankaŭ estus „laboristo", ĉar ankaŭ li havas salajron.
Kamaradoj, ni ne timu la uzadon de la vorto „socialistaj" anstataŭ „laboristaj" ĝi ĝenas neniun, kaj esprimas pli bone la esencon de nia movado.

H. A. van Dijk

KOMENTO.

Laŭ propono de la redaktoro mi komentas ĉi supran artikoleton. Mi tamen hezitas. Jam montriĝas, ke la vorto „socialista" kondukas nin al politikaj diskutoj, se ne al disputoj. Tiujn ni nun malpli ol antaŭe bezonas. Ne ĉiu etikedo garantias la varon. Ni ne bezonas disputi pri nia tendenco, ĉu ĝi estu laborista aŭ socialista. Mi preferas ambaŭ. La socialista tendenco esprimiĝas en art. 2a. Nia Federacio estas laŭ deveno organizo de laboristoj, celanta disvastigi Esperanton inter la laboristoj, kaj en la laborista movado. Mi ne sentas la bezonon distingi inter diversspecaj laboristoj, oficistoj aŭ kiaj ajn. Same ne necesas disputi ĉu fabrikdirektoroj al ili apartenas. Kiel la Hitler-partio trompe sin nomis ne influas nin. Ĉefa afero estas kaj restas, ke el niaj agoj kaj faroj montriĝu nia celo! La garantio por tio troviĝu en niaj nomo kaj statuto. Kaj tiuj estas en la proponita Statuto tute klaraj. La vorto „Laborista" nek la tendenco laborista fortimigis en la estinteco larĝpensantajn burĝdevenajn socialistojn, kontraŭe; tre ofte ni trovis ilin en niaj vicoj kiel kunlaborantojn por komuna idealo.
Konservante en nia organiza nomo la tradician parton „laborista", ni same ne necesigas, ke socialistoj restu for de nia organizo. Kiel Esperantistoj ili ne povas neglekti nian (neneŭtralan: vidu art. 2) organizon por elekti sentendencan aŭ religian asocion! Ja ne estas alia elekto.
Mi ne volas fini sen rifuzi malĝustan argumenton, kiun ni plurfoje aŭdas, nome, ke nia Federacio nur havas ekzistrajton ĉar ĝia celado (do: nur?) estas uzigi Esperanton en la batalo por la socialismo! La socialismo estas bela kaj grandioza idealo: tamen laŭ mia gusto estas la nomita bazo por nia Esperanto-organizo tro mallarĝa. Almenaŭ ni ne estu pli katolika ol la papo. Pri tio mi — same social-demokrato: oni permesu al mi ankoraŭ uzi ĉi nomon — volus fari plurajn rimarkojn, sed tamen ne volas foruzi la spacon. Unu rimarko fine sufiĉu, la jena: Estas tendenco malsimpligi aferojn, kiuj praktike estas klaraj kaj simplaj, se nur regas la firma volo harmonie kunlabori por komuna celo. Ĉu mi estas tro naiva, kiam mi opinias nian aferon simpla: komune propagandi Esperanton laŭ la maniero kiel ni sukcese klopodis, kaj laŭ la tradiciaj gvidlinioj, denove fiksitaj en la proponita Statuto?

H. W. A.

RECENZO

Komunaj kantoj. Eldon. de Norvega Esperantista Ligo. 24 paĝoj.
La plimulto el ĉi tiuj kantoj estas komuna nur al la skandinavaj popoloj. Inter la ceteraj ni renkontas nur kelkajn malnovajn, ĉie konatajn.
Ni volonte ekkonus pere de Esperanto belajn norvegajn kantojn, sed en ĉi tiu libreto bedaŭrinde mankas muziknotoj. Pro tio ĝi disvastiĝos ekster Norvegujo ne tiom, kiom la eldonintoj eble deziras.

F. F.

KALENDARO.

„Internacia Kulturo" eldonis kalendaron en formo de murafiŝo (formato 37.5×50 cm.), kun bildo, simbolike esprimanta la tutmondan kaj pacigan karakterojn de Esperanto. Kiel subteno estas sub ĝi menciataj du opinioj de la famaj eminentuloj Maksim Gorki kaj Todor Pavlov, favoraj al nia internacia lingvo. La kalendaro mem en bulgara lingvo, okupas la flankojn de la afiŝo. Bonega propagandilo uzebla en kontoroj kaj publikaj ejoj.

A. V.

† FUNEBRA KOLONO †

Daŭrige al la antaŭaj komunikoj ni nun havas la dolorigan devon aldoni al la aro de niaj mortintoj la nomon de k-do

JOHAN LUITEN

juna multpromesa ano de nia sekcio Den Haag.
Li naskiĝis la 3an de junio 1917, ekstudis nian lingvon kiam li estis 14 jara. Jus antaŭ la milito, en 1939, li foriris al Hindio (Indonezio) kaj mortis okaze de la marbatalo sur la Java-maro, en februaro 1942.

Fed.-estraro

Wij spraken met prof. dr. Th. M. van Leeuwen

Het is bekend, dat in wetenschappelijke kringen het Esperanto met een zekere terughoudendheid wordt behandeld. De voornaamste oorzaak daarvan is wel, dat in die kringen de moderne talen, zij het niet volledig, worden gekend. Daardoor wordt het gemis aan een universele taal door de beoefenaars der wetenschap niet zo sterk gevoeld als wel het geval zou zijn, indien ook voor deze mensen de literatuur der „beschaafde" volken een gesloten boek moest blijven.
De wetenschap wordt beoefend door denkers uit alle landen, ongeacht hun taal. Wie van de dienaars der wetenschap dus werkelijk goed op de hoogte zou willen blijven van datgene wat er in zijn vak wordt geschreven als resultaat van denken en studie van anderen zou vele talen moeten kennen. Want niet alleen de Engelssprekenden, doch ook de Russen, de Chinezen en de Japanners en talloze anderen, die bijv. het Engels niet kennen, beoefenen de wetenschap en boeken daarin resultaten. De vruchten van zijn arbeid wil de man van de wetenschap niet angstvallig verborgen houden, integendeel, niets is hem liever dan er zijn collega's, waar ter wereld deze ook leven, kennis van te doen nemen. En omgekeerd toetst hij gaarne zijn gedachten aan die van anderen. Vandaar, dat er een internationale lectuur in de wetenschap dient te bestaan en er geregeld internationale congressen van de dienaars der wetenschap moeten worden gehouden. Uitwisseling van gedachten leidt tot nieuwe bloei van het vak.
In de middeleeuwen werd reeds de noodzakelijkheid ingezien van een internationale taal tot voermiddel van de gedachten. Hiertoe werd toentertijd en wordt ook nu nog wel, het Latijn gebruikt. De practijk heeft het bewijs geleverd, dat deze taal voor het geschreven woord niet in alle opzichten voldoet en wat de spreektaal betreft, onbruikbaar is geworden.
Toch willen de geleerden over hun schuttinkje heenzien en trachten zij nieuwe kennis te verzamelen. Dit geschiedt door middel van de moderne talen.
De esperantist weet, dat dit middel gebrekkig is, evenals de man van de wetenschap dit weet. Het onderscheid tussen beiden bestaat hierin, dat de eerste een beter middel kent om zijn gedachten te vertolken en anderer gedachten in zich op te nemen, terwijl de tweede veelal dit betere middel niet kent of niet wil kennen.
Gelukkig zijn er geleerden, die voor het Esperanto, onze oplossing van het talenvraagstuk, een open oog blijken te bezitten. Dezer dagen werd dit opnieuw bewezen, toen ondergetekende een gesprek mocht hebben met den Utrechtsen hoogleraar dr. Th. M. van Leeuwen.
Bij dit gesprek, hetwelk over het Esperanto handelde, vertelde de hoogleraar enige zaken, welke waard zijn om aan de vergetelheid te worden ontrukt, omdat zij vooral aan hen, die van het Esperanto niets willen weten, iets te zeggen hebben.

De grootste moeilijkheid, zo zeide prof. dr. Van Leeuwen, is voor ons niet de literatuur. Indien deze in de moderne talen is geschreven, wordt zij wel begrepen, in het bijzonder door de Nederlanders en de Denen, die trouwens bekend staan als ware polyglotten. Ik moet echter erkennen, dat het veel tijd en moeite zou besparen, indien de wetenschappelijke lectuur in één taal werd geschreven. Daarvoor zou naar mijn mening het Esperanto kunnen worden gebruikt. Deze taal bezit voldoende buigzaamheid om er elk begrip in tot uitdrukking te brengen en bovendien is bijna elke term onmiddellijk herkenbaar. Iedere studerende zou, indien hij er zich de inspanning voor wilde getroosten een tekst in het Esperanto kunnen lezen en begrijpen, zonder de taal te hebben geleerd.
Zijn grote waarde heeft het Esperanto in het bijzonder als internationale spreektaal. Indien een Nederlands geleerde een betoog moet houden op een internationaal congres, bijv. in de Franse taal, bereidt men zich behoorlijk voor in het studeervertrek. Op het congres, waar de genodigden uit de verschillende landen, voor zoveel zij het Frans verstaan en met enige welwillendheid hun oren willen sluiten voor min of meer slechte uitspraak, wordt de rede door den geleerde betrekkelijk vlot gehouden. Vervolgens wordt er gelegenheid gegeven om over het behandelde te discussiëren.
Het betoog wordt aangevallen door Franse geleerden en de spreker acht zich uit de aard der zaak verplicht de aanvallers van repliek te dienen. Hij heeft nu geen gelegenheid om eerst rustig te overdenken, hoe hij dit in de Franse taal zal doen. Wat hij wil zeggen, weet hij zeer goed, maar hoe, hoe zegt men dit of dat in het Frans? Er wordt gehakkeld en de waarde van de repliek, hoe juist en verantwoord ook, vermindert sterk. Soms wordt de repliek slechts ten dele, soms in het geheel niet begrepen. Het is zelfs wel gebeurd, dat een weinig edelmoedige tegenstander misbruik maakte van het onvermogen van een spreker om zich voldoende in een vreemde taal verstaanbaar te maken en opzettelijk een andere betekenis aan de woorden van dien spreker gaf dan deze had bedoeld. Natuurlijk zijn er geleerden, die een vreemde taal dusdanig beheersen, dat zij er zich even gemakkelijk van kunnen bedienen als van hun moedertaal. Deze mensen zijn zeldzaam! Het Engels lijkt mij ongeschikt om als internationale spreektaal te kunnen dienen. Deze taal verbreidt zich sterk, hetgeen een bedreiging voor haarzelf wordt. In de landen, waar nu het Engels wordt gesproken, geschiedt dit op verschillende wijzen. In één opzicht stemmen de mensen uit de verschillende landen, die Engels hebben geleerd, met elkaar overeen: Een ieder spreekt de taal op zijn **eigen wijze** uit. Dit zal tot gevolg hebben, dat op den duur dialecten ontstaan, die slechts door kleine groepen kunnen worden verstaan.

Of in het Esperanto ook de fijnste gevoelens kunnen worden weergegeven, kan ik niet beoordelen, ik veronderstel echter, dat dit mogelijk is. Maar ook indien dit niet het geval mocht zijn, is deze taal toch uitermate geschikt om als technische voertaal voor de wetenschap te dienen.

Hiermede was mijn gesprek met prof. dr. Van Leeuwen wat het Esperanto betrof, ten einde. Bij mijn vertrek merkte hij nog op, dat hij hoopte, dat de jonge studenten, die in de toekomst de wetenschap moeten dragen, het Esperano zullen leren.
Aan deze opwekking hebben wij niets toe te voegen. H. Sch.

ESPERANTO

in de literatuur

„Ik heb er lang over getobd, dat de mensen elkaar niet begrijpen, mensen in verschillende landen.

„Ik heb nagedacht over het oude verhaal van de toren van Babel — zo was het niet, dat geloof ik niet. Maar toch bevat dat verhaal waarheid, want er ligt een vloek in, dat de mensen verschillende talen spreken. Daar ligt de ontevredenheid en de oorlog en de haat — want wie men begrijpt, haat men niet. Wie men begrijpt heeft men lief.

„En nu heeft God in de mensenharten de gedachte doen geboren worden, dat er één taal zal zijn, die zó gemakkelijk is, dat allen die taal kunnen leren en verstaan. Die taal is er reeds en die is niet ontstaan door een vervloeking, zoals die oude talen. De mensen hebben haar gemaakt, gezegend door God — Esperanto— de taal der hoop. En als allen die taal verstaan en allen haar spreken, dan vallen de scheidingsmuren tussen de volken weg, dan is de kwade tijd voorbij, de tijd van haat en geweld en het duizend-jarig Vredesrijk nadert!"

„Wij spreken hier toch dezelfde taal en toch is 't lang niet altijd pais en vreê" zeide een knorrige stem achter hem. Maar Gustaaf Ekblom hoorde die stem niet.
„Kijk eens hier", zeide hij, en nam een pak brieven uit zijn zak, die hij liet zien met een beweging van trots en liefde, „kijk eens hier! Zij zijn alle aan mij gericht, uit Amerika, Holland, Zwitserland en — deze brief — uit IJsland. En ik ben maar een arme ambulante schoolmeester uit de bossen van Värmland, die nooit één vreemde taal heeft kunnen leren. Alle deuren waren voor mij gesloten, maar nu zijn zij opengegaan en ik, die zo eenzaam leef als een heremiet in de woestijn, ik heb vrienden overal, in de héle wereld."

Hij was van zijn plaats opgestaan. Het witte voorhoofd straalde. Enkele der andere gasten waren om hem heen komen staan. Sommigen van hen raakten het kleine pakje brieven, dat hij op tafel had gelegd, nieuwsgierig en eerbiedig aan.
„En de deuren zullen opengaan voor alle mensen!"

„Esperanto" — zijn stem liefkoosde het woord, als hij het uitsprak — „Esperanto is zo gemakkelijk, dat iedereen het in korte tijd leren kan. En 't is ook zo mooi! Hoor maar!" Hij las een paar verzen voor, die aandachtig gehoor vonden onder de naastbij staanden.
(Fragment uit „Inger Skram" door Jeanna Oterdahl, Uitg. J. M. Meulenhoff, Amsterdam.

•

Renovigo. Kamarado Jesus Amaya el Meksikio salutas ciujn malnovajn amikojn en Nederlando kaj sciigas al ili, ke ili povas reabonigi la gazeton „Renovigo". Ĝi kostas jare ƒ 1.50. Vi povas pagi la abonon per poŝtĝiro 245542 de P. G. v. d. Plank, van Speijkstraat 48 I, Amsterdam, kiu prizorgas por Nederlando niajn aferojn. Kamarado Lanti promesis kunlaboron, tiel ke ni povas esperi, ke la gazeto, kiu dum la tuta milito restis aperanta, ekfloru kiel neniam antaŭe.

P. G. v. d. P.

AMENDOJ AL LA KONGRESPROPONOJ

Al propono 3a.

Sekcio Utrecht.

Anstataŭ „Federacio" (Federatie) oni legu „Asocio" (Bond), se la kongreso preferas tiun organizformon.

Al propono 5a.

Sekcio Arnhem.

La kongreso decidas formi regionajn distriktojn anstataŭ la ekzistantajn distriktojn provincajn.
Klarigo: Vidu la deziresprimon de Utrecht.

Al proponoj 10a kaj 11a.

Sekcio Amsterdam 5a.

Le Fed. Estraro konsistigu komitaton, kies tasko estos: interkontakti kun junularorganizoj nederlandaj, klopodante atingi per tio, ke tiaj organizoj akceptu Esperanton en siajn programojn.
Klarigo: Por faciligi la taskon de la Fed. Estraro, kies laboroj estas jam sufiĉe abundaj, ni opinias dezirinda, ke komitato plenumu ĉi tiun laboron.

Al propono 16a.

Sekcio Amsterdam 2a.

Kondiĉe, ke la gastoj estu anoj de F.L.E. Por plifaciligi la nombradon estus utile, ke ĉiu sekcio havu unu voĉon por ĉiu deko de membroj aŭ parto de deko, anstataŭ precize laŭ la membronombro.

Ordopropono al proponoj 15a, 17a kaj 18a.

Sekcio Amsterdam 2a.

La proponoj de k-do M. Leereveld estu traktataj ĉe la fino de la proponaro.
Rim.: Ne decas, ke ĝenerala membro ensendu tiom da proponoj kaj do havas pli da rajtoj ol sekcia membro.

INTERNA REGULARO

Ĝenerale pri la interna regularo.

Sekcio Alkmaar.

Ĉie oni legu anstataŭ „asocia", asocio", „bond" aŭ „bonds-": federacio, federacia, federatie aŭ federatie-.

Al artikolo 1a.

Sekcio Rotterdam 2a.

La artikolo tekstu jene: De Bond van arbeiders-esperantisten in het gebied van de Nederlandse taal, genaamd: „Asocio de Laboristaj Esperantistoj en la regiono de la nederlanda lingvo" is gevestigd ter plaatse waar het bondsbestuur woonachtig is. Hij wordt in het reglement aangeduid als „de bond".

Pri la nomo de la asocio:

Pro eventuala nomŝanĝiĝo de F.L.E. en A.L.E. estas rekomendinde, por konservi la tradicion, aldoni al A.L.E. nomon, faritan el la tri literoj F.L.E. Oni serĉu por tio bonan nomon.

Al artikolo 4a.

Sekcio Haarlem.

Aldoni post d: Voorwaarde voor het lidmaatschap, genoemd onder a en b is, dat men esperantist is.

Al artikolo 5a.

Sekcio Alkmaar.

La artikolo tekstu: De in art. 4 sub a genoemde leden vormen afdelingen, die zelfstandig zijn in hun inwendige organisatie en plaatselijke actie, welke in overeenstemming moeten zijn met het karakter van de Federatie.

Al artikolo 9a.

Sekcio Haarlem.

b estu forigata.

Al artikolo 10a.

Sekcio Haarlem.

b, c, d, e: anstataŭ „provinciaal(ale)" oni legu „regionaal(ale)"; aldoni al b: De grenzen van het regionale district behoeven niet samen te vallen met de provinciale grenzen, noch behoeft het aantal districten gelijk te zijn met het aantal provincies.

d: aldoni post la unua frazo: Een bondsbestuurder-gedelegeerde is aanwezig op de bestuurs- en jaarvergaderingen van de regionale districten.

g: die leden, die door de Bond gedelegeerd zijn in belangrijke commissies *), zijn als zodanig lid van de Bondsraad.

*) Zoals bijv. „Esperanto bij het Onderwijs" e.a.

h: een afdeling van meer dan 200 leden vormt een plaatselijk district.

Al artikolo 11a.

Fed. Estraro.

De landelijke S.A.T.-peranto maakt automatisch deel uit van de Bondsraad en heeft daarin een adviserende stem.

Sekcio Alkmaar.

Legu en la dua alineo anstataŭ: „de door het bestuur en afdelingen op de beschrijvingsbrief....": de door het bestuur, het district en de afdelingen....

Al artikolo 12a.

Sekcio Haarlem.

Ĉi tiu alineo tekstu: Voorzitter, secretaris, penningmeester en redacteur worden in functie gekozen en moeten bij voorkeur in dezelfde plaats wonen.

Al artikolo 13a.

Sekcio Alkmaar.

Legu anstataŭ: „contributie van de afdelingen": contributie van de afdelingsleden.

Al artikolo 15a.

Fed. Estraro.

In het congres wordt een commissie gekozen van minstens drie personen, waarvan één bondsbestuurder en één bondsraadslid, die de voorstellen voor het volgende congres bestudeert. Zij stelt de volgorde der te behandelen voorstellen vast en kan het congres voorstellen om zekere congresvoorstellen naar een daarvoor in aanmerking komende instantie van de bond te verwijzen.

Al artikolo 15a.

Sekcio Alkmaar.

Ŝanĝu: „Algemene leden kunnen voorstellen indienen bij de naastbijzijnde afdeling" en: Algemene leden kunnen voorstellen (en amendementen) indienen bij het district, binnen welks gebied zij wonen.
Klarigo: Povas facile okazi, ke ekzistas „lokaj diferencoj" inter la ĝeneralaj membroj kaj la proksimaj sekcioj, kiuj povus malebligi al tiuj ĝeneralaj membroj proponi ion bonan al la Kongreso. La Distriktoj havas pli vastan superrigardon, sekve pli objektive povos prijuĝi la problemojn.

Sekcio Haarlem.

La frazparto „tot een bedrag van ten hoogste 50 leden" tekstu: de eerste tien leden van een afdeling dragen hiertoe niet bij.

La frazo „Bij staking van stemmen" enz. tekstu: Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen.

Al artikolo 18a.

Fed. Estraro.

Evenens benoemt het bondsbestuur, na advies van de Esperanto-Examen-Commissie te hebben ingewonnen en onder verantwoording aan de bondsraad, de examinatoren.
De afdelings- en districtsbesturen kunnen leden, die voldoen aan de daarvoor gestelde voorwaarden, voor de functie van examinator bij het bondsbestuur voorstellen.

Artikolo 19a.

Fed. Estraro.

Diverse commissies en instanties.

Het bondsbestuur benoemt onder verantwoording aan de bondsraad en het congres de vertegenwoordigers van de bond in de verschillende instanties en commissies, waarin de bond vertegenwoordigd dient te worden.

(La numerado de la ceteraj artikoloj ŝanĝiĝu konforme.)

STATUTO

Ĝenerale pri la statuto.

Sekcio Alkmaar.

Ĉie oni legu anstataŭ „asocio", „bond" aŭ „bonds-": federacio, federatie of federatie-.

Al artikolo 2a.

Sekcio Alkmaar.

La dua frazo tekstu: De Federatie is een culturele arbeidersorganisatie op democratische grondslag.

Klarigo: Ni ne rajtas nun elimini el la Federacio la komunistajn, anarhiistajn k.s. kamaradojn!!!

Al artikolo 8a.

Sekcio Alkmaar.

La dua alineo tekstu: De afdelingen zijn zelfstandig in haar inwendige organisatie en plaatselijke actie, welke in overeenstemming moeten zijn met het karakter der Federatie.

Klarigo: Ni longe kaj sange batalis por akiri liberecon kaj ne deziras nun libervole forĵeti tion, kion ni akiris.
Restu la federacia formo. Krome ni ne forgesu, ke spite al nia idealismo la Federacio ankaŭ estas komerca entrepreno kaj sekve kaŭzus malbonan efikon je nia reklamo, se ni ŝanĝus la nomon. Krome la proponita liga formo donus nenian esencan plibonigon.

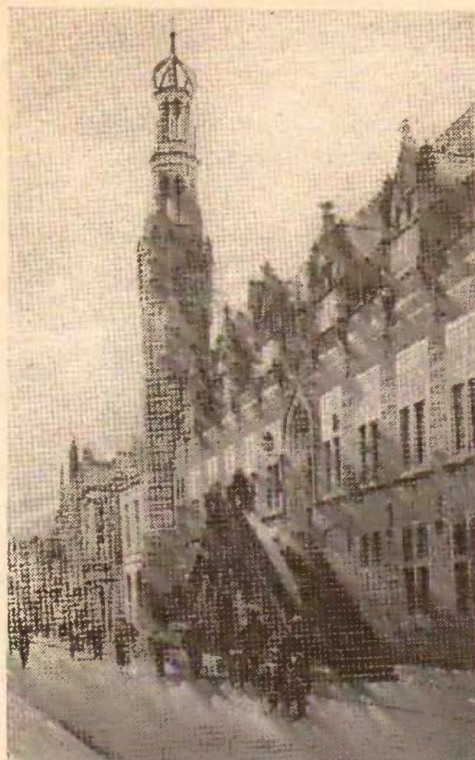
Laŭ la raporto de la Reg. Kom. la sekcioj estas nur liberaj aranĝi aferojn tiom, kiom tion ne faris la Fed. aŭ Distrikto.
Tio estas nenecesa malgrandigo de la sekcia libereco. Nia teksto estas sufiĉa kaj malpli rigida.

Al artikolo 15a.

Sekcio Amsterdam 3a.

La parto post J tekstu jene: Tot ontbinding van de Bond kan slechts worden overgegaan, wanneer de Bond geen bestaansrecht meer heeft, hetzij doordat Esperanto algemeen is ingevoerd, hetzij dat het ledental gedaald is tot minder dan 100.

Klarigo: La redakto de la regularkomitato estas tiel neklara, ke en tiu ĉi formo la reĝa aprobo ne povas esti akirata por ĝi.

URBA DOMO

TAGORDO POR LA 27a KONGRESO

Sabaton, la 20an de aprilo.

Malfermo de la akceptejo je la 14.— h.
Akcepto en la urbodomo je la 16.— h.
Interfratiĝa vespero je la 20.— ĝis la 23.— h.
Salono malfermita je la 19.30 h.

Dimanĉon, la 21an de aprilo.

Promenado. Ekmarŝo je la 10.— h. Kolektiĝo antaŭ la kongresejo.
Komuna tagmanĝo je la 12.30 ĝis 13.30 h.
Sinanonco de la delegitoj je la 13.45 ĝis 14.15 h.

Unua kunsido.

1. Malfermo je la 14.30 h.
2. Salutoj.
3. Elekto voĉdonkomisiono.
4. Raportoj.
5. Statuto kaj Regularo.
6. Fermo de la unua kunsido je la 17.30 h.

Komuna tagmanĝo je la 18. — ĝis la 19.— h.

Lundon, la 22an de aprilo.

Dua kunsido.

Malfermo je la 19.30 h.

7. Statuto kaj Regularo (daŭrigo).
8. Proponaro.
9. Finiĝo de la dua kunsido je la 23.30 h.

Lundon, la 22a de aprilo.

Fakaj kunsidoj je la 9.— ĝis la 10.— h.
Pagado al la deliĝitoj je la 10.— ĝis 11.— h.

Tria kunsido.

Malfermo je la 11.— h.

10. Proponaro (daŭrigo).
11. Budĝeto.
12. Elekto kongresloko 1947.
13. Elekto proponkomisiono.
14. Elekto kaskontrola komisiono.
15. Elekto estraro.
16. Fermo.

Ŝanĝoj rezervitaj.

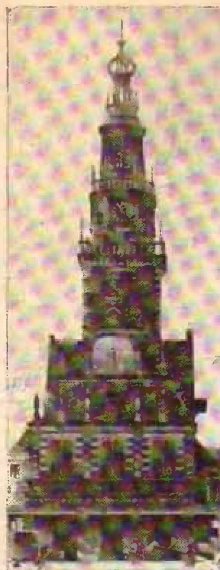
OPROEP.

Wil de auteur van het in het Decembernummer van L.E. opgenomen artikel: „Ĉirkaŭ la ruiniĝita St. Laurens en Rotterdam" zich wederom met onze redactie in verbinding stellen? Naam en adres zijn bij ons verloren geraakt.

27ste CONGRES

20 – 21 – 22 April 1946 te

ALKMAAR

Ere-Voorzitter Z. Exc. minister W. Drees

LAATSTE MEDEDELINGEN

Nog enkele dagen scheiden ons van het congres, dagen, waarin het O.K.K. de laatste hand zal leggen aan de voorbereidende werkzaamheden, welke grotendeels wel gericht zullen zijn op de huisvesting.

Aanmeldingen en logies.

Op het moment, dat deze mededelingen werden geschreven, hadden zich pl.m. 250 congressisten aangemeld, waarvan de meesten voor overnachting in hotels of pensions, waardoor de beschikbare hotelruimte ver overtroffen wordt. In verband hiermede hebben wij ons genoodzaakt gezien, vele congressisten, met uitzondering van hen die om bepaalde redenen om hotellogies vroegen, bij kameraden en vrienden onder te brengen.
Tot onze spijt moeten wij mededelen, dat de logiesprijzen voor de congresdagen in het algemeen *f* 1.— tot *f* 2.— hoger liggen dan op de aliĝiloj aangegeven. Zij, die in een hotel vernachten, gelieve dus met eventuële bijbetaling rekening te houden.
Voor massalogies bestaat weinig vraag, zodat wij hen, die zich hiervoor aanmeldden, eveneens op andere wijze zullen moeten huisvesten. Opdat iedereen echter wete, hoe en waar hij of zij zal overnachten, ontvangen zij die niet overeenkomstig hun aliĝilo werden ingekwartierd nog een nadere mededeling. Het eventueel teveel betaalde zal tijdens het congres worden terugbetaald.
Verder werd door velen logies in de nabijheid van het congresgebouw gevraagd en ofschoon wij vanzelfsprekend zo veel mogelijk met ieders wensen rekening houden, is het noodzakelijk dat wij, zoals reeds eerder door ons vermeld, een gedeelte der gasten in Bergen zullen moeten onderbrengen. Vervoer per autobus van en naar Alkmaar is echter mogelijk.

Gemeenschappelijke maaltijd.

Wat de gemeenschappelijke maaltijd betreft, kunnen wij zeggen, dat hiervoor zeer vele aanmeldingen binnenkwamen, waardoor het nodig is gebleken, de deelnemers in twee groepen te laten dineren en wel de ene groep des middags en de andere groep des avonds.
Tot onze spijt heeft de restaurateur, met wien wij een overeenkomst hadden, zich teruggetrokken, waardoor wij genoodzaakt waren naar een andere gelegenheid uit te zien. Ofschoon wij hierbij aanvankelijk nogal wat moeilijkheden ondervonden, zijn wij uiteindelijk zeer goed geslaagd tegen de prijs van *f* 2.50 (zonder inbegrip van bediening). Het bleek echter niet mogelijk tegen deze prijs vlees zonder bon te leveren, zodat wij de deelnemers aan de maaltijd verzoeken **v o o r 16 April a.s. een vleesbon** (à 100 gram) te willen zenden aan den secretaris van het O.K.K., Chr. v. d. Graaf, Westerweg 173A, Heiloo. Medebrenging op het congres is niet mogelijk aangezien het restaurant beslist voor genoemde datum de bonnen in zijn bezit moet hebben. **Vergeet dus niet uw vleesbon v o o r 16 April a.s. in te zenden. De maaltijd** vindt plaats in Paviljoen Kinheim, Stationsweg, Alkmaar.

Officiële ontvangst.

De officiële ontvangst van het congres door den heer Burgemeester van Alkmaar zal plaats vinden in het fraaie, oude stadhuis te circa 4 uur des middags. De Alkmaarse Postfanfare zal hieraan waarschijnlijk haar medewerking verlenen.

Uitreiking congresbescheiden.

Alle bewijzen voor de overnachting, deelname aan de gemeenschappelijke maaltijd enz. zullen worden uitgereikt in de „Akceptejo", waarvan de opening plaats vindt Zaterdag 20 April om 14 uur. De kaarten voor de Interfratiĝvespero en het congres zullen na betaling aan de afdelingssecretarissen worden toegezonden, dus niet aan de leden individueel.

Vlaggen.

Daar wij voornemens zijn het congresgebouw een feestelijk aanzien te geven en daarmede gereed willen zijn v o o r de ontvangst van de congressisten, verzoeken wij de afdelingen, die in het bezit zijn van een of meerdere vlaggen en doeken ons deze **reeds van te voren** te doen toekomen. De kosten van verzending zullen door ons worden vergoed. Opdat iedere afdeling weer in het bezit van haar eigen vlag of doek komt, verdient het aanbeveling een lapje of stukje papier, voorzien van de naam der afdeling, hieraan te bevestigen.

Attentie.

Kameraden, weest ons ter wille. Wij van onze kant zullen trachten de Paasdagen voor U zo aangenaam mogelijk te maken. Daar vele hotels, pensions en ook kameraden en geestverwanten niet meer over voldoende linnengoed beschikken, is het nodig, dat zij die overnachten, lakens en slopen medebrengen.
Tevens verzoeken wij hen, die bij kameraden of sympathiserenden logeren een weinig boter en wat suiker mede te nemen.

Kongresfilm.

Tenslotte kunnen wij nog verklappen, dat het oud-Federatielid Leo Griep uit Laren het voornemen heeft een film te maken van het vertrek der deelnemers uit Amsterdam, de aankomst te Alkmaar, de ontvangst in de Akceptejo en het stadhuis en zo mogelijk van de Interfratiĝvespero. Een mooie gelegenheid thans weer eens een filmpje te maken, dat later voor propaganda-doeleinden gebruikt zal kunnen worden.
En nu kameraden, tot in Alkmaar.
Stuurt onverwijld nog heden uw aliĝilo in!
Wacht niet tot het laatste ogenblik.

Ĝi estu grandioza, nia 27a kongreso!

Sekr. O.K.K.

JUNULARO

Ni ankoraŭ ne ricevis de ĉiuj sekcioj la informon pri la nomoj kaj adresoj de 'la gejunuloj.
Ĉar estas preferinde havi kiel plej detalan superrigardon, ni petas al la sekci-estraroj tuj havigi la koncernajn nomojn de siaj anoj inter 17—25jaraĝaj. Se eble kun la aldono de la resp. aĝoj.
Bonvolu koniĝi al ni nomojn kaj adresojn, de tiuj gejunuloj, kiuj eventuale kapablas kaj emas partopreni en la antaŭpreparaj laboroj por efektivigi interrilatadon inter ili por aranĝi ekskursojn, renkontiĝojn, interkorespondadon, k.t.p. Al kio ni povas servi per speaciala rubriko en L.E. (Vidu L.E. de januaro, paĝon 2, 3an kolonon.)

FEDERACIA BUDĜETO POR LA JARO 1946a

Enspezoj		Elspezoj	
Kotizoj sekciaj	*f* 7.500.—	L.E. Pres- kaj Eksp.-kostoj	*f* 6.200.—
Kotizoj ĝen. membroj	*f* 250.—	La Progesanto	*f* 1.250.—
Kotizoj simp. membroj	*f* 100.—	Kongreso	*f* 1.250.—
Abonoj L. E.	*f* 100.—	Salajro funkciulo .. *f* 2.600.—	
Abonoj La Progesanto	*f* 1.250.—	repago L.S. ...... *f* 1.820.—	
Profito L. S.	*f* 1.700.—		*f* 780.—
		Socia asekuro	*f* 200.—
		Kontoraj bezonajoj *f* 1.000.—	
		el konto Donacoj .. *f* 850.—	
			f 150.—
		Konsilantaro	*f* 200.—
		Administracio	*f* 300.—
		N.C.K.E. (pagota kotizo)	*f* 250.—
		Diversajoj (i.a. propagando, Dokumentado, Librokontr.)	*f* 320.—
	f 10.900.—		*f* 10.900.—

La elspezoj por kontoraj bezonajoj i. a. enhavas aĉeton de nova adresilo, kiu kostas *f* 650.—; sed. la Fed. nepre bezonas tiun aparaton per sendi L.E. kaj La Progesanto al ĉiu persone.

FINANCA RAPORTO PRI LA LIBRO-SERVO

Malfermo bilanco.

Havoj	*f* 1.—	Kreditoroj	*f* 1.740.85
Debitoroj	*f* 167.09	Kapitalo	*f* 14.109.52
Libroj k.t.p.	*f* 15.850.37		
	f 15.850.37		*f* 15.850.37

BILANCO JE LA 31a DE DECEMBRO 1945a.

Havoj	*f* 1.—	Kreditoroj ...... *f* 1.372.21	
Kaso .... *f* 3.707.76		F. L. E. profito parto .... *f* 1.500.—	
Poŝtĝiro .... *f* 1.860.62		Repago salajro .. *f* 450.—	
f 5.568.38		Transkontigo .... *f* 1.273.03	
Kom. ĝiro kr. .... *f* 240.96			*f* 4.595.24
	f 5.327.42	Pagota vendo-imposto	*f* 77.29
Debitoroj	*f* 5.124.43	Kapitalo laŭ malfermo bilanco .. *f* 14.109.52	
Libroj k.t.p.	*f* 14.914.66	Pagoj favore al kapitalo .... *f* 430.31	
Antaŭpago luo oficejo)	*f* 16.—	transkontigo saldo profito .... *f* 6.171.15	
			f 20.710.98
	f 25.383.51		*f* 25.383.51

REZULTATKONTO

Kostoj	*f* 907.67	Rabatoj ricevitaj	*f* 7.44
Rabatoj donitaj	*f* 2.243.21	Profito vendado	*f* 11.264.59
Profita saldo	*f* 8.121.15		
	f 11.272.03		*f* 11.272.03

Profita saldo		*f* 8.121.15
Transkontigo profito al Fed. kaso	*f* 1.500.—	
Repago parto salajro al Fed.	*f* 450.—	
		f 1.950.—
Transkontigo al Kapitalo L.S.		*f* 6.171.15

EXAMEN DOEN

De examens voor diploma A en B van de Algemene Nederlandse Esperanto-Examen Commissie vinden plaats:

Zaterdag 11 Mei Den Haag (aanmelden tot 30 Maart).

Donderdag 30 Mei (Hemelvaartsdag) Amsterdam, Leeuwarden en Rotterdam (aanmelden tot 18 April).

Zaterdag 22 Juni Eindhoven (aanmelden tot 11 Mei).

Zaterdag 13 Juli Deventer (aanmelden tot 1 Juni).

Zaterdag 5 October Heerlen (aanmelden tot 24 Augustus).

Zaterdag 26 October Utrecht (aanmelden tot 14 September).

De Kosten voor deelneming zijn:

Voor examen A *f* 7.50; voor examen B *f* 12.50. Voor hen, die lid zijn van een der organiserende verenigingen of van NoSoBe respectievelijk *f* 4.— en *f* 6.50; voor werkloze leden de helft; kinderen (tot 18 jaar) van leden betalen eveneens de helft.
Candidaten, die de eerste keer niet slagen, kunnen voor de helft van het examengeld binnen 1 jaar deelnemen aan een volgend examen.

Aanmelding

geschiedt schriftelijk bij de secretaresse-penningmeesteresse H. M. Mulder, adres: Zilvermeeuwstraat 29 Badhoevedorp.
Prospectus gratis bij uw afdelingsbestuur of bij de Libro-Servo F.L.E. Postbus 8002, Amsterdam-W.

Stemmental congres 1946

De afgevaardigden brengen zoveel stemmen uit als hun afdeling per ledenlijst aangeeft. Algemene leden hebben elk 1 stem. Eventuele onjuistheden geve men schriftelijk in 't congres op. (De cijfers tussen haakjes geven het stemmental congres 1945).

Amsterdam I	88	(43)
„ II	23	(21)
„ III	59	(43)
„ IV	30	(25)
„ V	106*	(73)
„ VI	30	(24)
„ VII	47	(42)
„ X	70	(56)
„ XIII	41	(41)
„ XIV	(—)	(12)
„ XV	29	(26)
„ XVII	15*	(20)
Rotterdam I	44	(43)
„ II	121	(114)
„ III	41	(37)
„ IV	49	(52)
„ V	41	(45)
„ VI	33	(27)
„ VII	34	(27)
Alblasserdam	(—)	(11)
Alkmaar	22	(30)
Almelo	10*	(7)
Amersfoort	42	(37)
Andijk	10	(9)
Apeldoorn	16	(11)
Antwerpen (Berchem)	22	(—)
„ I	10	(—)
„ II	14	(—)
Arnhem	32	(25)
Assendelft	10*	(11)
Beverwijk	15	(12)
Breezand	8	(—)
Brunsum	6	(—)
Bussum	18*	(14)
Delft	31	(25)
Deventer	24	(32)
Dordrecht	27	(23)
Eindhoven	13*	(14)
Emmer Compascuum	9	(9)
Enschede	37	(33)
Gent	16*	(8)
Goes	(—)	(3)
Gouda	45	(47)
Groningen	60	(73)
Den Haag	172*	(108)
Haarlem	111*	(111)
Halfweg	10	(11)
Heerlen	35	(33)
Heerlerheide	12*	(15)
Heilo	14	(13)
Hengelo	16	(18)
Hoorn	18	(21)
Kerkrade	9	(—)
Koog a. d. Zaan	15	(16)
Krimpen a. d. Lek	12	(12)
Leeuwarden	46	(43)
Leiden	26	(27)
Maastricht	14	(—)
Merksum	15	(—)
Middelburg	10	(—)
Nijmegen	19*	(17)
Oostvoorne	8	(12)
Schagen	17	(15)
Schiedam	51*	(47)
Sliedrecht	16	(16)
Stadskanaal	12*	(14)
Terneuzen	15	(15)
Utrecht	34*	(30)
Vaals	10*	(6)
Vlaardingen	19*	(13)
Vlissingen	6	(8)
Waubach	8	(8)
Westzaan	(—)	(14)
Willebroeck	11*	(6)
Winterswijk	8	(8)
Wormer	11*	(9)
Wormerveer	23	(21)
Wijdenes	15	(—)
IJmuiden	20	(—)
Zaandam	53	(54)
Zeist	15*	(—)
Zuilen	24	(26)
Zwolle	29	(30)

De ledenaantallen zijn ontleend aan de lijsten van het laatste kwartaal van 1945; die met * gemerkt aan de lijsten van het eerste kwartaal van 1946.

DEZIRESPRIMO

La distrikto Limburgo

invitas la kongreson por 1947a al Heerlen.

PLEJ RIMARKINDA STRIKO EN LA MONDHISTORIO.

Fervojista strikado en Nederlando

(de la 17a de septembro 1944 ĝis la 10a de majo 1945).

La 17an de septembro 1944 estis tre rimarkinda tago, ĉar tiun tagon la nederlanda registraro en Londono ordonis la fervojistaron en Nederlando ekstriki, kaj pro tio stagnadis la trafiko de la malamikoj. Neniam antaŭe okazis, ke iu registaro ordonais ion tian kaj precipe ne en Nederlando, kie strikado de fervojistoj estas leĝe malpermesita kaj punata per duonjara malliberejo. Kio do okazis por ignori tion?

La armeestraro decidis: „Nederlando estu plej eble baldaŭ liberigata kaj se eblas sen riskoj". Tial la nederlanda registraro ordonis la strikon. Malgraŭ tio, ke ĝi jam longe estis atendata, tamen la decido venis subite kaj la preparoj por ĉion aranĝi ne jam estis pretiĝitaj. La rezultoj estis grandiozaj kaj neniu pensis pri malsukceso aŭ eventualaj riskoj. „La germanoj ja certe kontraŭagos." Grandnombre la strika ordono estis plenumata, tamen ne ĉiuj komprenis la valoron, kaj tiuj restis laborantaj, kvankam la vagonara trafiko preskaŭ tute maleblis. Ni foje vidu la realon de ĉi tiu grandioza sinofero fervojistara. Ĉiu pensis: „tia striko ne estos longedaŭra", kelkaj optimistoj eĉ murmuris pri kelkaj tagoj, aliaj pensis pri kelkaj semajnoj, sed neniu pri multaj monatoj.

En Nederlando, dum la milito dufoje eksplodis striko. Unuafoje en februaro '41 kontrau la teruraj persekutadoj al judoj kaj duafoje en majo 1943 kiam la germanoj ordonis, ke la liberigitaj militkaptitoj reanoncu sin por esti sendataj al militkaptitejo. La fervojistaro ne partoprenis ĉi tiujn strikojn pro kio multaj patriotoj eĝe koleris, montriĝis, ke la tempo ankoraŭ ne estas sufiĉe favora. Fervojista striko nur povas sukcesi kiam ĝi estas landa kaj ĝenerala. La vagonara trafiko staris sub severa kontrolo.

Evitante grandajn organizitajn agojn la fervoja direkcio trompetis la germanojn tiel ke ili tute ne suspektis kunlaboron al striko tiuflanke. Gravaj faktoroj helpis la sukceson. La anglaj kaj amerikanaj aviadiloj tre ofte atakis la vagonarojn kaj lokomotivojn. Centoj da lokomotivistoj jam akcidentis, kaj la alia parto ne multe sentis por esti mortigata kaj grandnombre ili sin detenis al laboro anoncinte, ke ili estas malsanaj. Relativa nur tre malmultaj tiom partoprenis la rezistadon, ke oni jam ne plu havis tempon por labori, sed multaj sabotis kaj malhelpis la trafikon. En Nederlando okazis dum la milito tiom da akcidentoj kaj difektiĝoj, kiom neniam antaŭe. La lokomotivistaro pleje minacata volonte ekkaptis okazon ne plu labori, des pli ĉar ĝi sciis, ke la striko estas la unua paŝo al la liberigo. Gravaj helpoj estis promesitaj por sukcesigi la strikon. La pagado postulis pli ol tridek tri milionojn da guldenoj. La kaŝa movado rezista prizorgis ĉion plej eble akurate, helpita de multaj strikantoj. Kiam montriĝis, ke la striko daŭros sufiĉe longtempe, la laboroj abundis. La legimitiloj devis esti falsataj, por ke la strikantoj senriske povu sin libere movi. Kiam la malsato pli kaj pli atakis la grandajn urbojn, oni devis klopodi trovi kromajn nutraĵojn, por ke la strikantoj ne mortmalsatu. Oni je la fino certe ne plu sukcesis trovi la bezonatan helpon, kaj la ekdubo pri la solidareco grave deprimis la fervojistaron. Feliĉe post okmonata strikado finfine venis la sopirita malvenko de la subpremantoj. Ĝoje la fervojistaro eklaboris en tute malplenigitaj entreprenoj kaj fabrikoj. Oni sukcesis en relative mallonga tempo vigliĝi la mortan trafikon.

Petro de l' Breto

Omslag congres-contributie

De congrescontributie voor de afdelingen is vastgesteld op *ƒ* 0.40 per lid, met een max. van *ƒ* 20.— per afdeling.

RADIO

ESPERANTO-ELSENDOJ

okazos regule unufoje en kvar semajnoj!!
Aŭskultu al Hilversum II
la 27an de aprilo
je la 14a ĝis 14.15a h. M.E.T.
Ondolongo 415 m.
Parolos: G. J. Degenkamp
Temo: La Esperanto-literaturo post la milito.
Krome okazos elsendoj de partoj el la 27a F.L.E. kongreso.
(Dato kaj horo ankoraŭ nekonataj)
Aŭskultu kaj sendu dankesprimon al: V.A.R.A., Heuvellaan 33, Hilversum.

Sveda Radio dissendos programon en Esperanto mardon la 16an de aprilo je 16.10—16.30 mezeŭropa tempo per mallonga ondo 19.80 m. La sama programo estos ripetata por eksterEŭropaj landoj merkredon la 17an de aprilo je 2.10—2.30 per mallongaj ondoj 31.46 m kaj 49.46 m.

En venontaj monatoj la Esperanto-dissendoj okazos je la samaj horoj la 16a (17a) de majo, la 14a (15a) de junio kaj la 16a (17a) de julio. Bonvolu sendi informojn pri la aŭskultebleco kaj eventualaj programproponoj al Sveda-Esperanto-Instituto, Tegelbacken, Stockholm, al kiu estas komisiita de la Sveda Radio aranĝi la Esperanto-programojn.

LIBRO-SERVO

Bestelt nog heden bij onze Libroservo:

La Fino, F. Bernadotte, de laatste dagen van het Hitler-regiem, goedkope z.g. volksuitgave .... *ƒ* 2.10

La granda aventuro, F. Szilágyi, een verzameling novellen in luxe-band .. *ƒ* 5.70

Saltego trans jarmiloj, J. Forge, oorspronkelijke Esperanto-roman .... *ƒ* 1.90

Rigadante malantaŭen, E. Bellamy, het boek voor onze tijd, gebonden .... *ƒ* 2.75

La nekonata Konato, D. Boatman, interessante detective-roman, gebonden *ƒ* 2.25

La malgranda Johano, Fr. v. Eeden, vertaald door H. J. Bulthuis .... *ƒ* 1.10

Ses noveloj, Edgar Allen Poe, uit het Engels vertaald door A. F. Milward .... *ƒ* 0.90

Libro-Servo F.L.E., Postbus 8002, A'dam-W.

BONA EKZEMPLO.

Nia jarkunveno decidis subteni S.A.T. per dek guldenoj jare! Estis ne diskuto pri tio, la ĉeestantoj bone komprenis, ke S.A.T. bezonas helpon por fariĝi forta, por kiel eble plej baldaŭ (jam ĉi tiun jaron?) organizi la jaran apogeon en nia Esperanta vivo, la internacian kongreson! Gekamaradoj! Ĉu tiu ĉi sekcia ekzemplo ne astas imitinda por la aliaj sekcioj?

Vivu nia internacia organizo, vivu S.A.T.!

S.A.T.-per. Sekcio III, Rotterdam

KONSTRUŜTONOJ

La ago.

En la unuaj jaroj de la ekzisto de Esperanto oni multe diskutis pri ĝia interna ideo, kiu estus io nemontrebla, sed tamen io klare sentebla en ĉiuj Esperantistaj kunvenoj. Per flamaj vortoj la pioniroj de la movado defendis ĉi tiun ideon kontraŭ la praktikemuloj, kiuj konsideris ĝin iom mistika, iom religiema.

Kiam poste la laborista esperantomovado fondiĝis, ties adeptoj ĝenerale ne tre favoris la t.n. internan ideon. Kelkuloj akre kritikis la burĝajn samlingvanojn pro ilia „idolajo".

Ideo, super kio oni daŭre revas kaj kiu restas ŝvebanta en nebuloj, ne havas valoron kaj estas atakinda.

Unu ago, elradikiĝinta el nia idearo pli multe valoras ol ĉiuj belaj diroj pri ĝi de niaj oratoroj.

Estas ĝojige, ke jen kaj jen niaj samlingvanoj en konkreta formo pruvas, ke por ili la „interna ideo" estas multe pli ol nur revaĵo.

Tia pruvo. naskiĝinta el nia idearo estas ekzemple la donaco de la danoj kaj svedoj al siaj nederlandaj samlingvanoj. Per tio ili bonege helpis plurajn Esperantistajn familiojn en nia lando. Ni alte taksas tiun agon, promesante, ke ni, kiam ni havos okazon, ankaŭ per ago etestos pri niaj sentoj. Verŝajne multaj respondos al ni: „tiu ago de la danoj kaj svedoj havas malmulte komunan kun la interna ideo". Nu, ili donu al ĝi alian nomon, diru ekz.: INTERNACIA SOLIDARO. Pli grava ol la nomo estas la ago!

H. Sch.

Bestuursmededelingen

Vergoeding afgevaardigden.

De afgevaardigden genieten een volle vergoeding van de reiskosten en van de verblijfkosten tot een max. van *ƒ* 8.—. Van elke afdeling komt hiervoor slechts één afgevaardigde in aanmerking. Uitbetaling geschiedt in de kongresejo. Zie de tagordo.

Voor de afgevaardigden.

De afgevaardigden ontvangen na tekening van de presentielijst de congresbescheiden. Men diene echter zelf de L.E.'s met de jaarverslagen en financiële rapporten alsmede het aan de afdelingen toegezonden Huish. Reglement mede te brengen.
Zie verder de kongresa tagordo.

Interkontaktilo.

Interkontaktilo is half Maart aan de afdelingen gestuurd met een model-reglement voor afdelingen en districten. Bij niet-ontvangen gelieve men ons hiervan mededeling te doen.

Opgave gevraagd.

De afdelingsbesturen gelieven na te gaan of er in de afdeling leden zijn, die een academische opleiding genieten of genoten hebben en ons eventueel opgave te doen van naam, adres en kwaliteit van de(n) betrokkene.

ALVOKO
AL ĈIULANDAJ BONTEMPLANOJ

En la fino de julio estonta, la **Legio „Ons Ideaal"** („**Nia Idealo**") en **Hago** aranĝos letervesperon internacian.
Vi bonvolu sendi leterkarton aŭ leteron al la adreso de **„Nia Idealo"**:

Leo van Munster
113 Kamperfoeliestraat, **Hago**, Nederlando

Ĉiu sendinto aŭ sendintino ricevos belan bildkarton kaj, eventuale, leteran respondon.

Fratajn salutojn al ĉiuj!

Uit de Afdelingen

AFD. APELDOORN

Secr.: Bloemheuvellaan 46

Na enige tijd van weinig animo leeft ook hier de Esperantogroep weer op. In de laatstgehouden ledenvergadering werd het bestuur met twee leden aangevuld. Door het vertrek van onzen voorzitter naar elders n.l. kamarado Kerssen, nam kamarado Bakker deze functie over. Wij beginnen een herhalingscursus voor gevorderden, die geleid wordt door kamarado G. de Weerd. De conversatie-avond zal iedere week worden gehouden en een zanggroepje wordt opgericht. Deze groep zal geleid worden door kamaradino Woestenenk—Schiphout.
Ieder lid kome dus geregeld deze avonden bezoeken, dan eerst zal onze propaganda voor Esperanto resultaat opleveren.

Sekretariino

AFD. ARNHEM

Secr.: Agnietenstraat 99.

En la lasta membrokunveno de nia sekcio, oni elektis k-don P. Rosseel, kiel prizorganton de la sekcia gazetarservo kaj propagandmaterialo. Ĉiu ano, kiu povas akiri gazetojn, revuojn kaj aliajn periodajojn, en kiuj estas presitaj artikoloj, anoncoj, recenzoj k.t.p. pri Esperanto aŭ Esperantokunvenoj kaj volas disponigi ilin por la sekcia gazetarservo, ili transdonu aŭ sendu ilin al: K-do P. Rosseel, Sleedoornlaan 31.
La 26an de februaro la Arnhema Esperanto Kunlaborkomitato organizis filmvesperon. Ĝi estis tre interesa. Prezentiĝis i.a. parolado de Mr. Kalma, du filmoj, muziko kaj kantado.

Peto.

Al ĉiuj anoj kaj sekcioj de nia Federacio ni petas (se ili povas malhavi) kromekzemplerojn de landaj kaj internaciaj gazetoj, afiŝojn, glumarkojn k.t.p., kiuj povas servi kiel ekspozicimaterialo, ĉar nia sekcio perdis preskaŭ ĉion koncerne tiun fakon.
Sendu ilin al k-do P. Rosseel, Sleedoornlaan 31, Arnhem. P. R., 2a sekr.

AFD. DELFT

Secr.: v. d. Heimstraat 59.

La 28an de februaro okazis nia unua postmilita jarkunveno. Ĉeestis 29 membroj. La raportoj de la sekretario, kasisto kaj bibliotekisto estis senrimarke aprobataj. Montriĝis el tiuj raportoj, ke la sekcia vivo estas sana kaj aktiva. Ni fondis sekcian propagandkomisionon. La pioniro de la Delfta Esperanto-movado, nia ciam aktiva membro P. J. Kleineveld Sr. estis elektata kiel honora membro de nia sekcio. Reelektiĝis la provizora estraro kaj post elekto de kvar novaj estraranoj ĝi nun konsistas el: H. W. Kardolus, prezidanto; W. de Roo, 1a sekretario; H. van Meenen, 2a sekretario; H. Bank, 1a kasisto G. Bakker, 2a kasisto; A. J. Bienefelt kaj J. W. van Menen, asesoroj. La membronombro jam estas 40. Multaj el nia sekcio estas S.A.T.-anoj. Dum la paŭzo ni konsumis la donacitajn danajn bongustaĵojn. W. de Roo

AFD. BRUNSSUM

Secr.: Vossenstraat 7.

La 3an de marto ni kunvenis. Ĉiuj anoj ĉeestis. Kiel prezidanto elektiĝis k-do N. Kasius. Reelektiĝis C. Janknegt kaj E. Koning, resp. kiel sekr. kaj kasisto.
En la kaskontrolo estis elektitaj k-doj De Grijs, De Boer kaj Roosendaal. Ni planis propagandsemajnon en la verda monato, septembro. Ni kontaktos kun nia najbara sekcio Heerlerheide por aranĝi ekskursojn k.t.p. dum la somero. Al la ĉefestraro estos sendata instigo, por eldoni murkalendaron 1947.

La sekretario

AFD. DEURNE—ANTWERPEN

Secr.: Avenue van Rijswijck 79—81.

Raporto pri nia letervespero. Entute ni ricevis 88 poŝtkartojn, 23 leterojn kaj 9 Esperanto-gazetojn el 19 diversaj landoj. Pruvo, ke la germana teroro ne sukcesis ekstermi nian idealon.
La ricevitaj korespondaĵoj estis voĉlegataj kaj ni prikonsideris la eblon dum la pentekostotagoj aranĝi ekspozicion de la materialo, pri kiu ni nun disponas.
La proksima kunveno okazos la 12an de aprilo. Ĉiu ano ĉeestu! Sekretario

AFD. ENSCHEDE

Secr.: Van Coeverdenstraat 39.

En la kunveno de la 13a de marto ni pritraktis la kongresproponojn. Kiel deligito estis elektata kamarado v. d. Pieterman. Ni decidis serioze kolpordadi „Esperanto-Nieuws", hollandlingvan eldonaĵon de la sekcioj Enschede kaj Hengelo. Per tio ni klopodos varbi subtenantojn kaj abonantojn. Estas bona okazo por plifortigi nian sekcion. Ni kalkulas pri la kunlaboro de ĉiuj niaj anoj.

AFD. GENT

Secr.: Scheeplosserstraat 21, Gent.

Eindelijk staan ook wij weer op vaste voeten! Na enkele pogingen is het ons ook weer gelukt de goede ouden terug samen te brengen en mogen we zelfs een viertal nieuwe leden, jonge Esperantisten verwelkomen.
We mogen rekenen op vijftien kameraden, die de strijd durven aanvatten, en voor onze stad Gent is dit heel wat, want veel Gentse Esperantisten verkiezen zich niet te organiseren en anderen houden ervan verdeeldheid te behouden. Ze durven er niet voor uit te komen, dat ze allen arbeiders zijn en zien in ons een ras afzonderlijk!
Kameraden, **wij** herbeginnen! Wij willen samenwerking over de ganse wereld!
In onze vergadering van Februari l.l. werd het bestuur verkozen:
Voorz.: k-do Albert Bracke; secr.: k-dino Corry De Cock, Scheeplosserstr. 21, Gent; kas.: k-do Gaston Tollenaere; comm.: k-doj Frans Lampo en Edmond van Hoorde.
Onze „Lampo" is nieuw over gans de lijn in de Esperanto-beweging, maar heeft ons werk al veel „verlicht". Bravo Frans!
Een woord van lof aan onzen jongen esperantist Alfons Goorman. Zijn persoonlijke propaganda heeft zowat vijf en twintig leerlingen samengebracht en dit in twee verschillende lokaliteiten.
Wat met u, achterblijvers! Sluit u weer aan, wij wachten u!
Vergadering elke laatste Donderdag van de maand, om 20 uur in café „Astoria", Koorn, markt, Gent. Corry

AFD. XIIIA LIBERIGA STELO

Secr.: Westlandgracht 145 III

La 28an de februaro okazis en nia konversaciejo Theseusstraat nia jarkunveno. Ĉeestis (inkluzive la estraro) 25 membroj.
La jarraportoj de la sekretario kaj kasistino estis aprobataj.
Ĉar la estraro estis provizora, oni devis elekti definitivan. En la nova estraro elektiĝis: K-do W. P. Siglé, prezidanto, K-do J. Hennekey, sekretario, Westlandgracht 145 III, k-dino W. van Rheenen, kasistino, k-do B. J. J. Albers kaj k-dino G. A. v. d. Nesse, asesoroj; en la kaskomisiono k-dino W. Bohlander kaj k-doj A. J. Boomsma kaj G. Binnendijk.
Oni decidis fondi propagandkomisionon, en kiu elektiĝis k-doj H. M. P. de Regt, A. J. Boomsma kaj G. Binnendijk.
Kiel bibliotekiston oni elektis k-don J. van Munster. Delegitoj por la kongreso estas k-doj J. van Munster kaj N. Greysen.
Nome de Liberiga Stelo mi dankas k-don J. van Munster pro lia laboro kiel prezidanto de la provizora estraro.
Gekamaradoj vizitu regule niajn konversacivesperojn kaj laboru diligente por pligrandi nian sekcion. J. Hennekey

AFD. TERNEUZEN

Secr.:

La 4an de marto ni kunvenis. Bedaŭrinde, nur kelkaj anoj vizitis ĝin, ankaŭ la grupvesperoj estas vizitataj nur de kelkaj fidelaj anoj.
Ĉu la aliaj ne plu havas intereson por Esperanto? Vizitu niajn vesperojn kaj zorgu, ke nia sekcio floros.
La estraro nun. konsistas el gekamaradoj A. de Zeeuw, prezidanto; A. du Bois, sekretarino; A. Hamelink, kasisto kaj Jansen, asesoro.

A. d. B., sekr.-ino

Uit de Districten

DISTR. AMSTERDAM

Secr.: Kijkduinstraat 103 II (W)

En estrarkunsido kiu okazis la 19an de marto, k-do H. J. Veldman akceptis la sekretariecon, ĉar Brugman anoncis sian decidon eksiĝi.
La 27an de aprilo la „Verda Kabareto" prezentos sin en „Westerwijk", Adm. de Ruyterweg 148. Enirbiletojn po ƒ 0.40 oni povas mendi al la distrikta kasisto k-do G. Kemper, L. de Colignystraat 29 I (West). La kursoj por ekskurs-gvidantoj komenciĝas la 7an de aprilo. La partoprenantoj kolektiĝu matene je la 10a antaŭ la reĝa palaco.

Ĝis nun ni ankoraŭ ne ricevis multe da poŝtmandatoj por la dankofero. Verŝajne la tempospaco estis tro mallonga por sendi ĝustatempe ilin al ni.
Gek-doj, Fed-anoj kaj seckioj pagu kaj agu tuj, ĉar la tempo urĝas. La dankofero estu por ĉiuj „prihonora atero"! Jam pagis: k-doj J. v. d. R. el Weesp, A. v. B. el Opheusden, sekcio Zierikzee, sekcio Amersfoort, sekcio Dordrecht, sekcio Arkel, sekcio A'dam 6a.

G. Kemper, kasisto

2a Raporto de la distribuado de la vestoj ricevitaj de la Sveda Hollanda Helpkomitato.

Gekamaradoj, ĝis nun alvenis en Nederlando tri sendaĵoj kun paketoj da infanvestoj. En Svedio oni faris tiujn ĉi paketojn laŭ la listoj, kiujn ni sendis al la komitato. Tuj post la alveno en Hollando mi, kun helpo de k-dino M. A. Mes—Goossen, kiu pritraktis la aferon en Roterdamo, sendis la paketojn al la sekretarioj de la diversaj urboj por distribui tie. Kelkaj sekretarioj jam petis informojn kiam ili ricevos paketojn, sed mi nur povas respondi, ke ili devas atendi. Mi forsendis ĉiujn petojn al la komitato, ni esperos, ke ĉiuj ricevos la bezonatajn vestojn. Al tiuj gekamaradoj, kiuj jam ricevis vestojn, ni ankoraŭ volas demandi, ĉu ili jam skribis al la adreso de ili trovita ĉe la ricevitaj vestoj, ĉar per la korespondado vi certe instigas la laboron de la Sveda-Hollanda Helpkomitato en Svedio. B. Bultemeyer

UNIVERSALA FILATELIA ESPERANTO-KLUBO

(fondita en aŭgusto 1944)

La celoj de U.F.E.K.:

a) starigi sur serioza bazo filatelon inter Esperantistoj,

b) plifaciligi poŝtmark-interŝanĝon inter Esp.-filatelistoj de la tuta mondo, certigante la honestan plenumon de poŝtmark-interŝanĝo k.t.p.

Informoj petu al
Universala filatelia Esperanto-klubo
Centra Oficejo:
Brazza 5, Casablanca, Maroko

Jam aperis kelkaj numeroj de nia pazeto „La Poŝtmarko".